

Padma Vati Ahuja v. Dasaundhi Ram and another
(Pritpal Singh, J.)

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਕੇ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਉਸ ਫਰਮ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਝਿਜਕਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਲੇਬਰ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ।

(8) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਵਾਰਡ ਅਵਾਰਡ P-1 ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼, Annexure P-5, ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਦੁਬਾਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ।

(9) ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ 3 ਅਕਤੂਬਰ, 1985 ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਜਾਣ।

ਐਚ. ਐਸ. ਬੀ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੇ.

ਪਦਮਾ ਵਤੀ ਆਹੂਜਾ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਦਸੋਧੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, — ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1976 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1897.

ਸਤੰਬਰ 12, 1998

ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ (1956 ਦਾ XXX)—ਸੈਕਸ਼ਨ 14(1) ਅਤੇ (2)— ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਤੋਹਫੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜੀਵਨ ਸੰਪੱਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਗਿਫ਼ਤ ਡੀਡ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਈ ਸੰਪੱਤੀ - ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਡੀਡ ਅੱਗੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਨੀ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ - ਦਾਨੀ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਬਣਾ ਕੇ ਧੀ ਨੂੰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਕੀਤੀ - ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਕਰੇਗਾ - ਦਾਨ - ਕੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ - ਸੈਕਸ਼ਨ 14(1) - ਕੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਆਪਣੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ

ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਤੋਂ ਅਪਵਾਦ ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ - ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆ ਕੇ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੁਖਾਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਵੇ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖੇ। ਇਹ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਨੁਦਾਨ ਵਜੋਂ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੂਰਵ-ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ, ਤੋਹਫ਼ੇ, ਵਸੀਅਤ, ਸਾਧਨ, ਡਿਕਰੀ ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ, ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤਿਬੱਧਤ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਗੁਣ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ (2) ਭਾਵੇਂ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਾਧਨ, ਫਰਮਾਨ, ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤਿਬੱਧਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਉਦਾਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਖਾਲੀ ਰਸਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਠੋਸ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪਾਰਾ 6 ਅਤੇ 9)

ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਮਿਤੀ 26 ਜੁਲਾਈ, 1976, ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਬ-ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ,

ਮਿਤੀ 6 ਅਕਤੂਬਰ, 1970 ਨੂੰ, ਸਾਦੇ ਝਗੜੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਦਾਅਵਾ: ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ S-9-1167/B ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ / II (ਪੁਰਾਣਾ ਨੰਬਰ BI/ 67(1) ਮੁਹੱਲਾ ਬੰਸੀ ਧਾਰ, ਛਾਉਣੀ ਮੁਹੱਲਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ 'ਕੁੰਜ ਭਵਨ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ: -

ਜੀ.ਐਸ.ਪੁਨੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. *

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਕੇ.ਐਸ.

ਕੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਚੋਪੜਾ।

ਨਿਰਣਾ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-

Padma Vati Ahuja v. Dasaundhi Ram and another
(Pritpal Singh, J.)

1.) ਝਗੜੇ ਦਾ ਘਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸ੍ਰੀ ਇਜੇ ਭੀ ਰਾਮ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੋ 27 ਸਤੰਬਰ 1958 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਪਤਨੀਆਂ ਸਨ। ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਦਮਾਵਤੀ ਆਹੂਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਧੀ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਸੀ ਜੋ 24 ਅਕਤੂਬਰ 1963 ਨੂੰ ਬੇਅੱਲਾਦ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਈ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਤ ਰਾਮ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਦਿੱਤਾ, - 23 ਜੁਲਾਈ, 1930 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 2) ਨੂੰ ਤੋਹਫੇ ਦੀ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ / ਇਹ ਤੋਹਫਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਸੀ ਅਤੇ ਤੋਹਫੇ ਦੇ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਘਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਘਰ ਤੋਂ ਬੇਗਾਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਘਰ ਦਾਨੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 23 ਸਤੰਬਰ 1942 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਤ ਰਾਮ ਨੇ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੰਨਾ 1) ਚਲਾਈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘਰ ਨੂੰ ਤੋਹਫੇ ਵਿੱਚ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਤ ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਨੇ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1963 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 1) ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਸੌਧੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਕਤੂਬਰ, 1963 ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਦਸੌਧੀ ਰਾਮ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਘਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਸਵਰਨਾ ਰਾਣੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 2

2. ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਉਹ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਘਰ ਦੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਦਮਾਵਤੀ ਆਹੂਜਾ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦਸੌਧੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਕਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਵਰਨਾ ਰਾਣੀ। ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗਿਫਟ ਡੀਡ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 2) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ, ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਕੋਲ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਜੀਵਨ ਸੰਪਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਲੈਣ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।

3. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕਣ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦਸੌਧੀ ਰਾਮ ਨਿਵਾਸੀ ਪੜੋਟ ਨੂੰ ਘਰ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਸੀ।

4. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਿਫਟ ਡੀਡ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 2) ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਦੀ ਸੀਮਤ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 19 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮਾਲਕੀ। ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਘਰ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਤ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਭਰ ਲਈ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ (ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (8) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ©੬

5. ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ. ਜੇਕਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਜੇਕਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ' ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸੀਮਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਵਧਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

Padma Vati Ahuja v. Dasaundhi Ram and another
(Pritpal Singh, J.)

ਤੋਹਫੇ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਜਾਇਦਾਦ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 2 ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਦੇ ਪ੍ਰੋ ਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

“14. ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਉਸ ਦੀ ਪੂਰਨ ਸਮਰਥਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ :-

- (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਪੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ ਸੀਮਤ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ।

ਵਿਆਖਿਆ: -ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ, "ਸੰਪੱਤੀ" ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ 'ਵਿਧਾਨ' ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਵੰਡ ਵੇਲੇ, ਜਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਤੋਹਫੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਚੱਲ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ, ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਜਾਂ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਜਾਂ ਨੁਸਖੇ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤ੍ਰਿਧਾਨਾ ਵਜੋਂ ਉਸ ਕੋਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ / ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

- (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਤੋਹਫੇ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਤੋਹਫੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟ ਜਾਂ ਫਰਮਾਨ, ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਸੰਪੱਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

6. ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਵਡੇਬੋਵਿਨਾ ਤੁਲਸਾਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਡੇਬੋਵਿਨਾ ਸੇਸ਼ਾ ਰੈਡੀ (1) ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ (1) ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ । ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਸੀ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਜਾਂ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੈ

(1) AIR. 1977 S.C. 1944.

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆ ਕੇ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਤਾਂ ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ 'ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਵੇ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਸਕੇ। . ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਤੋਹਫੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਗਰਾਂਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਸੀਅਤ, ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟ, ਡਿਕਰੀ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਸੰਪੱਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭਾਵੇਂ, ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਗੁਣ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਭਾਵੇਂ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਾਧਨ, ਫਰਮਾਨ, ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਸੰਪੱਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

7. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਕੋਲ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਦੇਣ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਡੀਡ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 2) ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤੋਹਫੇ ਦੀ ਮਿਤੀ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸੀਮਤ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਤੋਹਫੇ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਸ .

8. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 14 ਦੀਆਂ ਦੋ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪੱਖੀ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ:-

- (1) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ , ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ।
- (2) ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਵਹਿੰਦਾ ਹੈ

Padma Vati Ahuja v. Dasaundhi Ram and another
(Pritpal Singh, J.)

ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿ-ਮਾਲਕੀਅਤ ਅਧੀਨ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

- (3) ਸੈਕਸ਼ਨ 14(1) ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ 1956 ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ।
- (4) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਆਪਣਾ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਉਪਬੰਧ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਗਤ ਹੋ ਜਾਵੇ।
- (5) ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਉਹਨਾਂ ਯੰਤਰਾਂ, ਫਰਮਾਨਾਂ, ਅਵਾਰਡਾਂ, ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ, ਆਦਿ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਸਾਧਨ ਸਿਰਫ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪੂਰਵ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ .

ਬਾਈ ਵਜੀਆ ਬਨਾਮ ਠਾਕੋਰਭਾਈ ਚੇਲਾਭਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

9. ਇਸ ਬੈਕਡ੍ਰੋਪਵਿਟਸ ਵਿੱਚ, iSupr ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਰਸਮੀਤਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਭਰਮਪੂਰਨ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਉਦਾਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਠੋਸ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਵਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਹਿੰਦੂ ਲਾਈ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਯਾਜਨਵਲਕਯ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਨੂ ਤੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਹਿੰਦੂ ਨਿਆਂ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਕੋਈ ਚਾਰਜ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰ 'ਤੇ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਵੀ

(2) ਏਆਈਆਰ 1979 ਐਸਸੀ 993.

ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਾਦਲਾ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਪਰ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

10. ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਗਿਫਟ ਡੀਡ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 2) ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ, - ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ. 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਤੀ ਨੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਘਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੋਹਫੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਇਹ ਤਬਾਦਲਾ ਕੇਵਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ। ਇਸ ਲਈ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸੀਮਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਗਿਫਟ ਡੀਡ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 2) ਦੁਆਰਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਸ਼ੋਧੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਹਰ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ।

11. ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਗਿਫਟ ਡੀਡ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 2) ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਡਿਫੇਸੈਂਸ ਧਾਰਾ ਹੈ। ਪਰਮੀਸ਼ ਵਾਰੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੋਸ਼-ਨਿਧੀ, ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਕਾਇਲ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਡਿਫੇਸੈਂਸ ਧਾਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਾ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਸੀਮਤ ਜਾਇਦਾਦ। ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (1) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕਣ ਬਣ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪਰਾਧਕ ਧਾਰਾ ਬੇਲੋੜੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਕੇਵਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤੱਕ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸੀ। ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਘਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕਣ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੀ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਮਹੱਤਤਾ ਗੁਆ ਬੈਠਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਚ.ਐਸ.ਬੀ

Padma Vati Ahuja v. Dasaundhi Ram and another
(Pritpal Singh, J.)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ